

ČHMÚ spouští inovovaný systém varování před nebezpečím závažných požárů vegetace

Praha 26. 06. 2026

Český hydrometeorologický ústav (ČHMÚ) zavádí inovovaný systém varování před nebezpečím závažných požárů vegetace. Jeho cílem je včas upozornit na situace, kdy mohou vzniknout požáry, které se rychle šíří a mají potenciálně významné dopady na obyvatele, majetek, infrastrukturu i přírodní prostředí.

V čem je inovovaný systém jiný?

Na rozdíl od běžného hodnocení požárního nebezpečí nový systém nesleduje pouze aktuální počasí, ale kombinuje několik faktorů, které ovlivňují vznik a následné chování požárů v krajině.

Čtyři pilíře hodnocení požárního nebezpečí

Nový systém vychází ze čtyř vzájemně propojených oblastí:

1. Je krajina připravena hořet?

První část hodnotí míru vysušení vegetace a povrchových vrstev půdy. Dlouhodobý nedostatek srážek a vysoké teploty způsobují vysychání vegetace, která se stává snadněji zápalnou a podporuje šíření požáru.

2. Jak vysoké je riziko vzniku požáru?

Ani velmi suchá krajina sama o sobě nezaručuje vznik požáru. Systém proto zohledňuje také aktuální meteorologické podmínky, jako jsou teplota a vlhkost vzduchu, vítr a nedávné srážky, které ovlivňují pravděpodobnost vzniku a šíření požáru.

3. Jak agresivně se bude požár šířit?

Pokud vznikne požár, jeho další vývoj významně ovlivňuje počasí. Silný vítr, vysoké teploty a velmi suchý vzduch mohou způsobit rychlé šíření ohně a ztížit jeho hašení. Tato část systému hodnotí potenciální intenzitu a rychlost šíření požáru.

4. Je atmosféra připravena podporovat požár?

Nejnebezpečnější situace nastávají tehdy, když je atmosféra nestabilní a podporuje intenzivní proudění vzduchu nad požárem. V takových případech může docházet k velmi dynamickému

chování požáru, rychlým změnám směru šíření nebo vzniku rozsáhlých kouřových sloupců. Tyto jevy mohou významně komplikovat zásah hasičských jednotek.

Jaké stupně varování systém používá?

Na základě kombinace všech uvedených faktorů vydává ČHMÚ dva stupně varování:

- **Nízký stupeň nebezpečí závažného požáru**
Podmínky jsou příznivé pro vznik a šíření požárů ve vegetaci. V případě vzniku požáru se může rychle šířit a způsobit značné škody.
- **Vysoký stupeň nebezpečí závažného požáru**
Podmínky jsou mimořádně příznivé pro vznik a rychlé šíření požárů. Požár může dosahovat vysoké intenzity, šířit se na velké vzdálenosti a způsobovat významné škody.

Reakce na měnící se podmínky

Počet dnů s vysokým požárním nebezpečím v České republice v posledních desetiletích roste. Zvyšující se teploty, častější období sucha a výskyt extrémních meteorologických situací zvyšují pravděpodobnost vzniku rozsáhlých požárů vegetace.

Nový systém proto představuje důležitý nástroj pro včasné informování veřejnosti, orgánů krizového řízení, vlastníků lesů, zemědělců i dalších subjektů, které mohou být vznikem a šířením požárů ovlivněny.

Cílem varování není předpovídat samotný vznik požáru, ale upozornit na situace, kdy by případný požár mohl mít závažný průběh a mít významné dopady. Takové situace jsou z pohledu ochrany obyvatel a krajiny nejrizikovější a vyžadují zvýšenou pozornost veřejnosti i odpovědných institucí.

ČHMÚ přenesl evropské know-how do české praxe

Nový systém předpovědi nebezpečí závažných požárů vegetace vychází z poznatků získaných během čtyřleté účasti odborníků z oddělení biometeorologických aplikací ČHMÚ v evropské iniciativě Destination Earth (DestinE), kde se podíleli na vývoji pokročilých metod pro předpověď požárů vegetace. Díky tomu se nejnovější evropské poznatky promítají do operativní výstražné služby ČHMÚ.

Více o ČHMÚ

Český hydrometeorologický ústav (ČHMÚ, Czech Hydrometeorological Institute, CHMI) je národní služba pro oblast hydrologie, meteorologie, klimatologie a kvality ovzduší. Mimo jiné je zodpovědný za provoz výstražné služby včetně smogového varovného a regulačního systému. Kromě provozu staničních sítí a zajišťování odborných služeb se zabývá také vědeckovýzkumnou činností.

Kontakt:

Lenka Hudcová
Tiskové a informační oddělení
e-mail: lenka.hudcova@chmi.cz
tel.: 244 032 724, 734 102 611

Odborní garanti:

Radek Tomšů
Ředitel předpovědní služby
e-mail: radek.tomsu@chmi.cz

Martin Možný
Vedoucí oddělení biometeorologických aplikací
e-mail: martin.mozny@chmi.cz